

Minden este megjelenő független politikai naplaj

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám 31
 Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 10 lej

Első évfolyam - 154. szám

Péntek

Cluj-Kolozsvár, 1932. december 16

Felháborító

az a hang, az a módszer és az a tónus, ahogy mostanában egyesek, kis, vagy nagy felelőtlenek fórumon és sajtóban a mesterségesen csinált zsidókérdésről beszélnek. De az az uszítás, amelyet Cuza professor nyiltan, az egész nyugat és kelet fülehallattára a román parlamentben véghezvisz, ez már nem is felháborító, hanem olyan, mint egy vérszomjas ember rikoltozása. Valahogy úgy van ez a cuzai tevékenység, hogy meg kell rettenie az ország minden lakosának. Román, magyar és zsidónak egyaránt, mert a professor nemcsak elhivatásának tartja a zsidógyilkolást és a pogromot, hanem véres kardot hordoz körül az országban és ezt a kardot a zsidó apák, anyák és csecsemők mellébe szeretné megforgatni. Őt órát beszélt egyfolytában a kamara tegnapi ülésén Cuza professor és úgy áradt szájából a gyűlölet, mintha lelkében a pokol kékköves tüze égne. A professor, ha normálisan tudna gondolkodni, akkor tisztában lenne azzal, hogy különösen Romániában nincsen zsidó-kérdés. Hiszen, akinek csak minimális közgazdasági érzéke van, tudhatná azt, hogy ma már a zsidó tőke a múlté. Elynyelte a Cuzák mentalitásából fakadó gazdasági válság. Ma már zsidó kereskedelemről sem lehet beszélni, mert azt a kereskedelmet, amely még egy évtizeddel ezelőtt zsidókézből volt, azt sikeresen tönkretették. De zsidókézből azért sincs, hiszen a zsidóság mindig lojális, békés, szolidáris és hűséges állampolgára volt a hazának és a politikai irányításban az elhivatottabbak is legfeljebb csak kritika jogával élhettek, de politikai hatalom kezükben sohasem volt. Miután pedig zsidó tőke nincs, a zsidókereskedelmet elnyelte a gazdasági élet végzetes elsodródása, nevétséges a zsidók ellen az a vád is, hogy politikusokat vásárolnak meg, hogy ezek hátamögött panamázzanak. Ezek mind csak frázisok, mert hiszen ha vesztegetni tudnának, vagy akarnának, legelőször is azoknál kísérleteznének, akik nyiltan programot hirdetnek. Mindez nevétséges vád és átlátszó és csak a szenvedélyek felhevítésére való. Hiszen élénk és eleven példa a zsidóság részéről az a kolozsvári példa, hogy éppen Kolozsvár zsidó kereskedői azok, akik nemcsak erkölcsileg, de anyagilag is elsősorban állanak ott, ahol karitatív megmozdulásról van szó.

Drámai jelenetek előzték meg az öthatalmi konferencia határozatát

Románia tiltakozása nem az öthatalmi konferencia határozata, hanem a határozathozatal módozata ellen irányul - mondotta Titulescu

BUCURESTI. Jelentettük már, hogy az öthatalmi konferencia határozata ellen a leszerelési konferencián a román, lengyel és jugoszláv delegátusok tiltakoztak. Külföldi diplomáciai körökben Ro-

mánia protestálása élénk visszhangot keltett. Különösen feltűnő az, hogy Csehszlovákia megbízottja nem csatlakozott a másik három utódállam álláspontjához. Ebből azt a következtetést vonták

le, hogy a kisantant államai között ebben a kérdésben valami nézeteltérés kell legyen.

Ebben a kérdésben Titulescu külügyminiszter a következőket jelentette ki: Antoniadé nagykövet nem az öthatalmi konferencia egysége ellen tiltakozott, csupán azon módszer ellen, mellyel ezt létrehozták. Követelte, hogy az ilyen nagyfontosságú határozatok előtt a kisállamok véleményét is kérjék ki.

BÉCS. A „Neue Freie Presse” genfi tudósítója közli, hogy az öthatalmi megegyezés létrejötte előtt valóságos drámai jelenetek játszódtak le Boncour francia és Neurath német miniszterek között. Neurath az első találkozáson Boncour magatartása miatt magából kikelten ugrott fel és erélyesen mondta:

Látom, hogy Franciaország hajthatatlan, Uraim, ilyen feltételek mellett Németország nem tehet egyebet, minthogy kilépve a Népszövetségből, teljes cselekvési szabadságot felvegye.

MacDonaldnak s Dawisnek csak a legnagyobb erőfeszítések árán sikerült némileg lecsendesíteni a felzúgott német külügyminisztert és reábirni arra, hogy ismét visszaüljön székébe. Az összes genfi lapok

Neurath e merev magatartásának tudják be a német eredményt, melyet az öthatalmi konferencián elért.

Ezzel ugyanis Németország mint egy bebizonyította, hogy többé nem hajt fejet a francia hegemoniának s ezután csak mint egyenlő fél hajlandó tárgyalni.

Megkezdődtek a kombinációk Vajda Sándor kiralyi kihallgatásával kapcsolatosan

BUCURESTI. Politikai körökben nagy feltűnést keltett, hogy az uralkodó Vajda volt miniszterelnököt Bukarestbe rendelte és kihallgatáson fogadta. Hírek szerint az uralkodó kiakarja kérni Vajda véleményét is a közeljövőben megoldásra kerülő fontos külpolitikai kérdésekben. Beavatottak úgy tudják, hogy Vajdán kívül az uralkodó más nevesebb politikust is audienciára rendel magához s csak azután dönt a fontos kérdésekben.

Vajda Buakrestbe való érkezése után különböző kombinációk indulnak meg a kormány közeli átalakításával kapcsolatban, amely híreket kormánykörök erélyesen cáfolni igyekeznek. Ugyancsak híre terjedt annak is, hogy Vajda bukaresti tartózkodását Maniu arra akarja felhasználni, hogy elsimitsa a Vajda-Titulescu affért.

SZABÁLYOZZÁK A TÖRVÉNYES KAMATLÁBAT

BUCURESTI. A pénzügyminiszter új törvényjavaslatot készített, amely a konvencionális kamatlábat olyanképpen módosítaná, hogy az a kamat, amely a jegybank mindenkorai kamatlábat több mint 6 százalékkal mulná felül, uzsorának számítana. A törvényjavaslat

beterjesztését előreláthatóan élénk vita fogja követni.

FEBRUÁR ELSEJÉN OLCSÓBBODIK A VASUT

BUCURESTI. Tegnap minisztertanács volt, amelyen Maniu miniszterelnök elnökölt. A minisztertanács Mirto közlekedésügyi miniszter a vasuti személy- és podgyasztarifa olcsóbbátételéről való javaslatát elfogadta, de a szükséges előkészületek miatt az olcsóbb tarifa január elseje helyett csak február elsején lép életbe.

A minisztertanács meghatalmazta Gusti közoktatásügyi minisztert, hogy Rómában az ottani román iskola felavatási ünnepségein a kormányt képviselje. Pon Halipa a Beszarábiában uralkodó nyomort és közigazgatási állapotokat tette szóvá a tegnapi minisztertanácsban.

BUCURESTI. Titulescu lakásán Maniu, Mihalache, Madgearu és Lugojanu a külföldi adósságok ügyében tegnap újabb megbeszélést tartottak. A megbeszélésről részletek nem szivárogtak ki a nyilvánosság elé. Közbejött akadályok miatt valószínű, hogy Lugojanu külföldi utazása pár napi halasztást szenved.

Igy van ez másutt is. Helyesebb volna tehát a Cuza-féle professzoroknak, prófétáknak és apostoloknak, ha a véres kard helyett olyan

transparenszeket hordoznának körül az országban, amely megmutatná az utat egy egészségesebb gazdasági kibontakozás felé.

MOZI

Az Elszabadult Afrika. Hallatlan sikert aratott a Szinkör Mozgóban az Elszabadult Afrika, a D. W. Hubbard expedíció csodálatos Afrika-filmje. Egyetlen afrikai expedíciós filmben nem volt még föl ilyen pompával, ilyen tisztasággal és ilyen változatossággal Afrika állatvilága. Ez a film számtalan olyan új képet hoz, amelyet még egyetlen utazó szeme sem látott. Egy őserdő égése koronázza meg az érdekes felvételek tömegét.

DACIA MOZGÓ (Szinkör) műsora:

Pénteken és szombaton:

3, 5, 7-kor: vasárnap d. e. 11-kor matiné: **Elszabadult Afrika.** A D. W. Hubbard-expedíció hallatlanul érdekes expedíciós filmje. Afrika állat- és növény-világának legihetősebb képe.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Előadások kezdete pont 3, 6, 9-kor: **Nyugati vándorok.** Főszereplők: Ther Schel, Ulrik Haupt, 1505 indián, 1000 bölény, 20.000 szereplő. — **Ott túl a rácson.** Főszereplők: Stan és Braun. Helyárak: 10, 15, 20 és 25 lej.

CARMEN MOZGÓ MŰSORA:

Péntek, szombat, vasárnap: Nagy kettős műsor: I. **Vig özvegy,** németül beszélő vígoperett. Főszereplők: Maria Paudlen, Fritz Kempers. — II. **Négy pajtás,** vígjáték. Janet Gainer, Charl Forrel. — Előadások 3, 6, 9 órakor. Leszállított helyárak: 10, 15, 20 lej.

EPITŐMUNKÁS OTTHON MOZGÓ MŰSORA:

Szombaton 5, 7 és 9 órakor jótékony-célú előadás: **Férfiak nők nélkül,** (U 13). Dráma a tenger fenekén. Főszerepben: Frank Albertron és Farrel Mc. Dolnald. Mindhárom előadás keretében fellép Seiggarro hipnotizőr eddig nem látott mutatványával.

Vasárnap 2, 4, 6 és 8 órakor: **A bűnös.** Dráma az élet mélységeiből. A 57. számú fegyenc megrázó tragédiája: Főszerepben: Bernhardt Götzke, Willy Fritsch, Scezy Vernon és Hans Ad. von Schlettow. Műsor előtt a legújabb „Fox” híradó. Hétfőn, szerdán 5 és 7-kor: **A bűnös.**

— **Dr. Bulbuk Ernő ügyvéd** irodáját Bocskay-tér 11. szám alól át helyezte Szappan-uca 2. szám alá (Str. Xenopol).

Száraz bükkhasább tűzifa
mázsaja aprítva éshazhoz szállítva

58 lej
FISCHER-nél

Str. Enescu (Gyufagyár-uca) 15.
Telefon 1300. Telefon 1300.

Háromgyermekével együtt menekült a halálba egy nyomorgó özvegy asszony

BÉCS. Ma reggel Simmering helyiségben borzalmas családi tragédiának jöttek a nyomára. Haru-da Teréz özvegy magánzónó

földgázzal megmérgezte magát és 12 éves leányát, 9 éves fiát és 3 éves leánykáját.

Minden valószínűség szerint a

szerencsétlen anya két nappal előt érteztette meg a gázcsapokat s a kiömlő gáz nyomoruságos ódujukban örökre elaltatta őket. A hullákat ma reggel találták meg. Az eddigi megállapítások szerint **a tragédia oka minden kétséget kizárólag az elviselhetetlen nyomor.**

Háromszor egymásután fosztottak ki a betörők egy cukorkás sátrát

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek feltörték Deák János kereskedőnek a Kajántó-uti vasuti hidnál levő sátrát. A betörő a sátor lakatját fészte fel s a sátrból cukorkákat és élelmiszereket lopott el.

Érdekes, hogy rövid néhány hét leforgása alatt Deák János sátrát harmadszor törtek fel a betörők, anélkül, hogy a tettesek kilétét sikerült volna megállapítani. Az újabb betöréssel kapcsolatosan a rendőrség bevezette a nyomozást.

Hamis pénzzel árasztották el a kolozsvári piacot

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az utóbbi időben Kolozsváron rengeteg hamispénzt hoztak forgalomba, főleg 100 és 20 lejes névértékű fém-pénzeket. A rendőrség bünyüi osztálya a bevezetett nyomozás során az elmúlt napokban két pénzhamisítót is ártalmatlanná tett, de megállapítást nyert, hogy ezek csak komolytalan próbálkozások voltak s a letartóztatottak zsákmányaikból alig hoztak valamit

forgalomba.

Tekintve, hogy a forgalomba került hamispénzek szinte a megtevesztésig jók, a rendőrség nagy apparátussal feküdt bele a nyomozásba, mert az a gyanu, hogy ezeket a pénzeket az egész országra kiterjedő nagyobb pénzhamisító banda tagjai helyezik forgalomba, akiknek a letartóztatásával az egész társaságot sikerül leleplezni.

Szovjet kémszervezetet leplezett le a konstancai sziguranca

CONSTANTA. Több, mint 10 napnyi nyomozás után a sziguran-cának

sikerült leleplezni az ország legnagyobb szovjet-kémszervezetét.

A leleplezett konstancai sejtnek számai — a megállapítások szerint — behálózták az egész ország területét. Anadolchivi nevű városrészben találták meg a házat, melyben különböző kommunista

iratot találtak s amelyben a szovjet kurírok találkoztak.

Letartóztattak egy beszarabiai egyetemi hallgatót, aki a moszkvai kémiskolának volt hallgatója.

s mint ilyen a romániai mozgalom lelke. Ugyanakkor

letartóztattak még 16 személyt, akik kurir-szolgálatot végeztek.

A mai nap folyamán újabb letartóztatások várhatók.

Husz év után találta fel szüleit egy halott-nak hitt elveszett leány

VELESZ. Husz esztendővel előt, a balkáni háboru idején, Cvetanovics Milán gnijilani gazdálkodó elmenekült falujából és családjával együtt Szkopljeban telepedett le. A menekült család egyik gyermeke az 5 esztendő Olga tüdőgyulladást kapott s a szülők kénytelenek voltak kórházba szállítani. Az ütközetek közben tovább dultak, úgyhogy a Cvetanovics család tovább kellett menekülnie, a beteg gyermeket pedig a Szkopl-

jei kórházban hagyták.

A háboru befejeztével Cvetanovics rövidesen visszatért falujába, de a kórházban hagyott gyermek a háborus zürzavarban eltűnt.

Ebben az időben egy kocsai pap az uccán egy leánygyermeket talált, a lelkes megajánlta az árva gyermeket, magával vitte és otthont adott neki.

Politikai okokból a papnak is menekülnie kellett. A serdülő gyermeket egy stipkörnyéki tanító

gondjaira bízta, aki a gyermeket magához fogadta, taníttatta és nevelte. Közben a gyermek leánnyá serdült, s a tanítónak megtetszett a leány s igyekezett rábeszélni, éjének együtt, ami ellen a leány a legerélyesebben tiltakozott. A tanító erőszakoskodni kezdett a fejlett leánnyal, aminek az lett a vége, hogy egyik éjszaka a leány megszökött, elgyalogolt Stipbe és újra a pap szolgálatába állott.

Évekig élt a pap házában, amikor egy veleszi fiatalember megkérte a kezét és feleségül ment hozzá.

Egyik napon a fiatal asszony elmondta urának, aki felesége tudta nélkül levelet irt a gnijilai papnak, hogy ő a háboru idején menekülés közben kórházba került s elvesztette szüleit, a levélben elmondta az asszony gyermekéletének kálváriáját.

Néhány nap mulva megérkezett a pap válasza, amelyben közölte, hogy Cvetanovics Milánék ismét Gnijilán lagnak és szorgalmas munkával vagyont gyűjtöttek. Ezt a levelet az öreg Cvetanovics vitte el leányának, akiben azonnal felismerte a husz év előtt elvesztett gyermekét.

SZINHÁZ

MAGYAR SZINHÁZ MŰSORA:

Pénteken, 16-án este 9-kor a Szinkörben: **Jó házból való urilány.** (Vaszary János pompás humoru, briliáns vígjátéka, az idei budapesti színházi szezon legnagyobb sikere. Ujdonság először! Sorozatszám 19.)

Szombaton este 9-kor a Szinkörben: **Jó házból való urilány.** (Vaszary vígjátéka 2-odszor. A legrágább jegy ára: 55 lej. Sorozatszám 20.)

RÁDIÓ

PÉNTEK, december 16.

Bucuresti, 13: Gramofon. 14: Gramofon. 17: Rádiózenekar. 19:40: Gramofon. 20: Filharmónikusok szimfónikus hangversenye. 21:15: Szimfónikus hangverseny.

Budapest, 10:15: Az országos postászenekar hangversenye. 13:05: Gramofon hangverseny. 15:50: Diákkféltóra. 16: Az olaszok Petőfije. E. 18: A jótékony művészete. E. 18:50: Mándits szalon és jazz-zenekar. 19:40: Beethoven emlékezete. 20: Beethoven-est. Majd Csorba Gyula cigányzenekara.

Berlin, 16:55: Magyar népdalok Kodály Zoltán feldolgozásában, 50-ik születésnapja alkalmából. Előadja Kallivoda Olga. 17:50: Szórakoztató zene. 18:50: Szórakoztató zene. 21: Kálmán Imre: Marica grófnő című operettje.

Ha jót akar kevés pénzért,

keresse fel

TÖRÖK ÁRPÁD

hentes és mészáros üzletét, ahol mindent frissen és jóízűen elkészítve kap.

Regele Ferdinand 104. (volt Ferenc J.-ut).

Prima sertésekből csontnélküli húst és hentesárut ajánl BONYHAY Calea Traian No. 13.

Gyerünk a GRAND ELITE étterembe esténként szalonzene

HIREK

Naptár December 16. Péntek. Róm. kath. Etelka. Prot. Ananias. görög. Prof. Ageu. Izr. 14. Kislew.

Kohnt egy villamosszerencsétlenség után bevisszik a kórházba. A felesége ajápszékelve megkérdi az orvost:

— Doktor ur, az Istenért, halálosak a sebek?

— Az egyik halálos, — mondja vizsgáztató hangon az orvos — de a másik egészen jelentéktelen.

Uccán.

— Látod kérlek, azt az embert, a világ leglassabb embere.

— Hogy-hogy?

— Tegnap csókolozott és ma élvez.

Bíróságnál. Vádlott, milyen vallásu?

— Mit mondjak, tekintetes bíróság, Cuza vagy Zelea Codreanu nem sorozta be a pártjába ...

— **Inspekciós gyógyszerárak.** Biró, Piata Unirei (Főtér). Apostol Cal. Regele Ferdinand (Ferenc József-ut és Malom-uca sarok). Demeter, Cal. Mănăstur (Monostori-ut). Palocz, Bocskai-tér.

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint egyelőre még további hideg, helyenként ködös idő várható kisebb havazással.

— **Létrejött a béke a kéményseprő munkások és munkaadók között.** Többnapos tárgyalás után tegnap a kolozsvári munkaügyi inspektorátusnál a kéményseprőmesterek és kéményseprősegédek aláírták a kollektív szerződést. A kollektív szerződés értelmében a segédek havi bére 2500—3000 lej, a munkavezetők pedig 3500 lej. A fizetéseken kívül a mellékközpontok ötven százaléka is az alkalmazottaké. A megkötött kollektív szerződés teljesen elsimította azokat az ellentéteket, amelyek az utóbbi időben a tárgyalások folyamán a munkások és munkaadók között voltak s amelyek majdnem sztrájkká fajultak el.

— **Mexikó kilépett a Népszövegetől.** Mexikó bejelentette, hogy anyagi okokból kilép a Népszövegetől, mert állampénzügyei nem engedik meg a magas tagdíjak fizetését. Mexikó tagdíjfizetési kötelessége a bejelentés után két év után megszűnik.

— **Si kirándulás.** A „Kolping” Kegényegylet turista osztálya f. hó 18-án vasárnap kedvező hóviszonyok esetén a Bükkerdő környékére si kirándulást rendez, amelyen kezdő síelők is résztvehetnek. Turavezető: Karaki Béla. Indulás reggel 8 órakor. Gyülekezés a Kegényegylet helyiségében, Brassai-utca 3. szám alatt. Vendégeket szívesen lát az egyesület.

— **Megölt az alkohol egy soffírt.** Ma reggel Kovács Béla 24 éves budapesti soffír részeg állapotban akart szállni gépkocsijába, de a lépcsőről visszaesett a földre, ahol holtan terült el. A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a soffír halálát alkoholmérgezés okozta.

Egy esetleges háboru esetén borzalmas sors vár Londonra

London. Mark Kerr tengernagy, aki a világháboruban az angol légi haderő vezérkari főnöke volt, nyilatkozatában borzalmas színekben ecseteli London sorsát a legközelebbi háboruban. A legközelebbi háboru szerinte légitámadásokkal kezdődik, az ellenség előbb bombákkal végez rombolást, majd ezt

követik a gázbombák, amelyek után egy ujonnan felfedezett megsemmisítő hatású maró sav zápora fejezi be a pusztítás munkáját. A savat az egyik ma még Angliával barátságos viszonyban levő nagyhatalom tökéletesítette s esetleges háboru esetén Londonnal szemben fogja alkalmazni.

Nagy jelentőséggel bír a vasárnap kezdődő kisantant-konferencia

BELGRÁD. Vasárnap délelőtt kezdődik és előreláthatólag két napig fog tartani a rendkívüli kisantant konferencia. Jétics jugoszláv külügyminiszter hazaérkezett Genéből, hogy a konferenciát előkészítse és közölte az újságírókkal, hogy a konferenciát Jugoszlávia kezdeményezésére hívták

össze, hogy több fontos és sürgős ügyet az államok képviselőivel közösen megbeszéljenek.

Titulescu román külügyminiszter ma utazik Belgrádba, míg Benes vasárnap reggel érkezik meg. A jugoszláv lapok nagy jelentőséget tulajdonítanak a konferenciának.

Paul Boncour alakítja meg az új francia kormányt

PÁRIS. A kormányválság megoldására vonatkozó tárgyalások még mindig tartanak az Elisée palotában. Politikai körök véleménye szerint a kormányválság megoldása

aligha következik be.

Általában az a meggyőződés mutatkozik a pártok körében, hogy Paul Boncour alakítja meg az új kormányt, amelyben több ismert politikus vállal tárcát.

— **December 31-éig lehet a 100 lejes papírpénzeket beváltani.** A Banca Nationala, mint ismeretes, a 100 lejes papírpénzek beváltásának végső határidejét december 15-ikében állapította meg. A nemzeti bank tegnap ezt a határidőt egy nappal megtoldotta. Tekintve azonban, hogy még nagyon sok beváltatlan 100 lejes papírpénz van a magánosok birtokában a Nemzeti Bank bukaresti igazgatósága úgy határozott, hogy a bankjegyek beváltását december 31-ig meghosszabbítja. A Nemzeti Bank igazgatósága ezen rendelkezéséről táviratilag értesítette összes fiókjait.

— **Kiugrott a robogó vonatból a tolvaj cigányasszony.** A pécskai rendőrség elfogta Rostás Mária cigányasszonyt, aki Kolozsváron számtalan betörést és lopást követett el. Az elfogott asszonyt tegnap indították Kalaszvárra. A veszedelmes tolvaj nő megkérte kísértőjét, engedje ki a folyosóra. A csendőr teljesítette a kérését, de alig lépett ki a folyosóra a veszedelmes tolvaj nő, gyors mozdulattal a nyitott ajtóhoz ugrott s kivetette magát a robogó vonatból. Mindez pillanatok alatt történt. Több csendőr indult az elmenekült cigányasszony felkutatására, ami eddig még nem sikerült.

— **Megváltoztatják „Alah” nevét.** Angorai jelentés szerint a török kormány rendeletet adott ki, hogy ezután a minaretek erkélyéről a muzsikusok ne az „Alah Akbar” kiáltással szólítsák imára a hívőket, hanem az arab eredetű „Alah” nevet ezután a török „Tauri Ululu” névre cserélik fel. Egyházi körökben attól félnek, hogy az új muzsikusok nem fogják jól hatást tenni a hívőkre, de a török kormány ennek ellenére is ragaszkodik „Alah” átkereszteléséhez.

— **Az osztrák vasutak is deficitel küzdenek.** Az osztrák vasutak vezérigazgatójának jelentése szerint az államvasut ebben az évben 110 milliós deficitet zárja a mérlegét. A szokatlan nagy deficitet a vezérigazgató abban látja, hogy magasak a vasuti tarifák s éppen ezért a személy és áru díjszabás leállítására tett javaslatot a kormánynak.

— **Az Erdélyi Kárpát Egyesület „Gyopár” Ski Szakosztálya,** amely Beke Lajos elnöke alatt alakult meg, ezennel felhívja a ski-sport kedvelőit, hogy az első gyakorló kirándulás úgy a kezdők, valamint haladók részére f. hó 18-án, vasárnap lesz rendezve. Indulás reggel 8 órakor a Mátyás-ház elől, Kelemen József, a ski-szakosztály ügyvezetőjének vezetése alatt. — Irány Felek-tető és Ózek völgye. Vendégeket szívesen látunk.

— **Brazília védi a kipsztlástól vadállatát.** A brazil kormány nagyarányú állatvédelmi törvényt szavazott meg, amelynek értelmében az összes nem háziállatok állami tulajdonot képeznek. Külön engedély nélkül nem szabad sem halászni, sem vadászni. Engedélyeket csak bizonyos hónapokban adnak ki, éneklő madarakra, kőcsagra, emura és vízidiszónóra vadászni. A brazil kormány ezzel a törvénnyel akarja a fenti állatokat a kipsztlástól megvédeni.

— **Felhőkarcolók papirból.** New-yorki építészek papirból egy új eljárás segítségével felhőkarcolókat építenek. A szénkátránnyal és gyantával átítatott papírt magas nyomás alatt cementbeton keretbe építik. A papírtégla építési mód sokkal melegebbek, mint a más anyagból készült épületek.

— **Nagyban folynak az előkészületek az Orpheus műkedvelőegyesület helyiségében Réthely Ödön színművész vezetésével az „Arany-madár” 3 felvonásos operettből, melyet karácsony elsőnapján d. u. 4 órai kezdettel a kath. gimnáziumban hoz színre a kiváló műkedvelő egyesület. A címszerepben Sebestyén Böskével, kinek sikeres színvígája után ez lesz az első fellépése. Reville Márkit, mint vendég Réthely Ödön színművész alakítja.**

— **Egy 14 éves gimnázista a világ legfiatalabb szerkesztője.** A világ legfiatalabb hírlapírója Pierre Bourgeois 14 éves gimnázista, „A kis gimnázista” c. lap szerkesztője felkereste a Londonban tartózkodó Herriot volt francia miniszterelnököt, akitől interjút kért. A kis szerkesztőt a volt miniszter a legszívesebben fogadta és több mint egy félórát elbeszélgetett vele. Pierre Bourgeois lapjának első oldalán közölte a kapott interjút, melyet majdnem az összes londoni újságok átvettek.

MAGYAR SZÍNHÁZ

Jó házból való urilány

Vaszary János nemzetközi sikerű vígjátéka.

Pénteken és szombaton este 9 órakor

A legdrágább jegy ára: 55 lej!

— **Érdekes felfedezések a rádióterén.** A londoni rádiológiai kongresszuson F. L. Hopwood, a kongresszus elnöke érdekes kísérletekről számolt be. Az elnök megfigyelései alapján elmondotta, hogy lehet már a rádióval főzni is, sőt érdekes jelenség, hogy a rádióhullámokkal történt tojás-főzésnél a hullámok kellő irányítása mellett el lehet érni, hogy külön csak a tojás sárgája, vagy pedig csak a tojás fehérje főjön meg, míg a másik rész teljesen nyers marad. Az előadó megállapítása szerint a hanghullámok a vízben ürt okoznak, megfelelő erejű hanghullámmal meg lehet olvasztani a viaszot, a kisebb halakat pedig öt másodperc alatt meg is lehet ölni.

— **Mennyi bank bukott meg Amerikában?** Az amerikai jelentések szerint az 1931-es évben 2298 bank bukott meg 160 millió dollár betétállománnyal, míg 1932 első tíz hónapjában 1199 bank 604 millió dollár betétállománnyal.

HALLGASSON RÁNK A karácsonyi vagy újévi ajándék akkor **HALLGASSON RÁNK**
kedves igazán, ha olcsó és praktikus! **adunk egy férfi strapa öltönyre való**
650 lejért **3 meter szövetet teljes hozzavalóval**

„TRANSILVANIA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG“

volt **SZÁSZ ÖDÖN R. T.**

Románia legnagyobb posztó, bélyeg és szabókelek áruháza Cluj, Str. Universitatii (Egyetem-u.) 3

Óriási választék eredeti angol, valamint
bellöldi legjobb márkájú férfi ruha-
felöltő és telikabát szövetekben:

A párisi amerikai követ visszahívását követelik az amerikai lapok a francia fizetés-meglágadás miatt

Veszélyben van Ausztria nemzetközi kölcsöne

LONDON. Washingtoni jelentések szerint hivatalos körök azon az állásponton vannak, hogy az Egyesült Államok kormánya a francia parlament határozatát mindaddig nem veszi tudomásul, amíg azt francia részről hivatalosan nem közlik veje.

Ennek a közlésnek módja ugyanis meglehetősen fejtörést okoz Párisban. Valószínűnek látszik, hogy nem magát a visszautasító döntést fogják közölni a washingtoni kormánnyal, hanem csak annyit, hogy a Herriot-kormány bukása miatt a további tárgyalásokban egyelőre szünet állott be. Ez, bár a fizetésnek esedékessége napján való nem teljesítése miatt lényegében fizetésmeglágadást folytatson Amerikával. Mindez azonban csak formáság és a párisi döntés lényege komoly felindulást keltett az Egyesült-Államok politikai köreiben. Jellemző a hangulatra, hogy tegnap a kongresszuson törvényjavaslatot terjesztettek be,

mely ötezer dollár adóval akar megróni minden olyan amerikai állampolgárt,

aki a fizetési kötelezettsége teljesítését meglágadó országokba utazik. Ez a lépés elsősorban Franciaország ellen irányulna, melynek idegenforgalmi jövedelmében az amerikai látogatók nagy tételt jelentenek. Millis pénzügyi államtitkár visszautasította a javaslatot s így a kongresszus nem is fogad-

ta azt el. De jellemző a hangulatra, hogy egyáltalán be lehetett terjeszteni. Egyes lapok azt kívánják, hogy tiltakozásul hívják vissza a párisi amerikai nagykövetet.

Az amerikai kincstár kimutatása szerint

öt állam nem tett tegnap eleget fizetési kötelezettségeinek. Ezek: Franciaország, Belgium, Lengyelország, Magyarország és Esztország.

A ki nem fizetett összeg összesen 25 millió dollárt tesz ki, melynek túlnyomó részét Franciaországnak kellett volna fizetnie.

AUSZTRIA ÉRZI LEGJOBBAN A FRANCIA NEM-FIZETÉST

BÉCS. A francia fizetésmeglágadás a legérzékenyebben Ausztriát érinti, mert a párisi események

következtében szó sem lehet a lausannei kölcsönjegyző-könyv ratifikálásáról,

amelynek a megállapodás szerint december 31-ig kellett volna megtörténnie s amely Ausztriának egy nagyobb kölcsönt biztosít.

Az egyezmény értelmében a nemzetközi kölcsönben

Franciaországnak 14 millió dollár erejéig kellene résztvennie,

de nem valószínű, hogy a Herriot kormány utódja ratifikáltassa a törvényhozás által a lausannei kölcsönről szóló szerződést. A kölcsönt már azért sem szavazhatja meg Franciaország, mert furesán állana a világ előtt és Amerika kezébe erős fegyvert adna önmaga ellen,

ha nemzetközi kölcsönt folyósítana pont akkor, mikor nem sokkal nagyobb összeg, miatt megszegte a szerződést Amerikával szemben.

Nemzetgyalázási per lett a pancelcsehi műkedvelők táncmulatságából

CLUJ-KOLOZSVÁR. A pancelcsehi református egyházközség ez év januárjában táncmulatsággal egybekötött műkedvelőelőadást rendezett. A mulatságot Nagy Gábor református tiszteletes védnöksége alatt Dénes István kurátor, a vigalmi bizottság elnöke vezette le. Az előadás megrendezésében segédkeztek Gulyás Mihály, Sebestyén György és Mitika Albert is.

A falusi műkedvelők Mórincz Zsigmond három egyfelvonásosát adták elő. Az egyik darabban szerepel Tisza István, az egykori magyar miniszterelnök alakja is. Az előadás előtt bemutatták a hatóságoknak a darabok kéziratát, amely nem talált kifogásolni valót benne. Az előadás derűs hangulatban lepergett. A falusi műkedvelők sok tapsot arattak.

Az előadás után a község fiatal-sága táncrea perdült és magyarok,

románok vegyesen vigan ropták a táncot. A friss magyar csárdások, palotásokat. Hogy a község román lakossága se legyen megsértve nemzeti érzelmében, Dénes István kurátor a maga egyszerű harisnyás daróruhájában, odaállt a cigánybandához és így kommandozta a zenekart:

— Huzzátok, az anyátok ragyogóját a Hórárt!

A zenekar rázendített a román nemzeti táncra. A táncosok egymásbakarolva ütemesen táncolták az andalító zenére a táncot. Magyarok is táncolták. Vegyes lakosságú faluban tudják az emberek egymás táncait.

Valakinek azonban mégsem tetszett a dolog és odakiáltott:

— Hé, cigány! Magyar mulatság ez, csárdást huzzál, nem Hórárt... — s közben olyan hangon nyilatkozott a nemzeti táncról,

amiben a jelenlevő románok nemzetgyalázást láttak.

A mulatságnak vége lett. Az egyik román ember az incidens után feljelentette a vigalmi bizottságot, mert állítólag irredenta darabot vettek fel a műkedvelő előadás műsorába és a táncmulatság közben nemzetgyalázás történt.

Az ügy a kolozsvári törvényszék második szekciójának Miculescutanácsa elé került. A bíróság kihallgatta a vigalmi bizottságot, lelkész, a kurátort és a tanukat, akik nem tudják, hogy ki követelte el a nemzetgyalázás tényét. A bíróság ezután tövid tanácskozás után úgy döntött, hogy a tárgyalás folytatását december 23-ra halasztja el, amikor is elrendeli az inkriminált darabok kéziratának a bemutatását, valamint a távollévő tanuk kihallgatását.

Aranyat és mindennemű ékszertárgyat legmagasabb Orlow ékszerüzlet, Főáron vesz postával szembe

Jelentkezhetnek összeírás végett a segélyezésből kimaradt munkanélküliek

CLUJ-KOLOZSVÁR. Amint ismeretes, a munkanélküli segélyező bizottság december 3-án befeljezte a munkanélküliek összeírását. Ennek ellenére még igen sok munkanélküli család van, kik nem juthattak ahhoz, hogy a munkanélküliségüket kellőleg igazolják s emiatt az összeírásból kimaradtak. A városi segélyező bizottság most módot akar nyújtani az összeírásból kimaradt munkanélkülieknek arra, hogy segélyben részesüljenek, ezért újabb jelentkezéseket holnap reggeltől kezdve elfogad a városháza épületében működő segélyezési iroda.

— A világválság miatt nem bállozik a belga király. A belga király főudvarmestere levélben közölte a szabók szövetségével, hogy az idei nagy udvari bál a rossz gazdasági viszonyokra való tekintettel elmarad. A levél további részében a főudvarmester kifejti, hogy az udvari bál elmaradása, bár jelentős károkat okoz az iparosoknak, de az általánosan figyelembe kell vennie, hogy a mai gazdasági válságban a válság áldozatai rossz néven venni az udvartól a fényes bál rendezését.

Régen vártunk

egy tiszta, szolid és jókonyhájú vendéglőre, amely most megnyílt a

Strada Regina Maria (v. Deák Ferenc-ucca 33. szám alatt)

OPERA VENDÉGLŐ

néven ANDREI MIKLÓS szakszerű vezetése alatt. — A konyhát a hírneves MAJROSSY REZSŐNE szolgáltatta.

Itt mindenki meg lesz elégedve!

A karácsonyt örömmel élvezi! Ha ruháit CZINK rendbe teszi!